

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Publicznej Szkoły Podstawowej
Im. Dr Mariana Papuzińskiego w Ciepelowie

NA ROK SZKOLNY 2025/2026

*„Żyję godnie i uczciwie,
szanuję siebie i drugiego człowieka
jestem dumny z mojego pochodzenia.”*

Podstawy prawne Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
5. Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej); (art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26) (art. 84 ust. 1–3 oraz ust. 5 ustawy Prawo oświatowe);
6. Priorytety Ministra Edukacji i Nauki na rok szkolny 2025/2026.
7. Statut Szkoły Podstawowej im. dr Mariana Papuzińskiego w Ciepielowie.

WPROWADZENIE

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany w oparciu o koncepcję pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły na rok szkolny 2025/2026, kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/26, wytycznych MEiN oraz na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- priorytetów Ministra Edukacji i Nauki na rok szkolny 2025/2026,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego – profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym poprzednim,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

I. MISJA SZKOŁY

*"Każdy, kto działa jedynie z myślą o sobie,
jest skazany na cierpienie.
Działaj więc dla innych, by cieszyć się wraz z nimi".*

J. W. Goeth

Jesteśmy szkołą atrakcyjną, otwartą na potrzeby uczniów, odkrywanie ich talentów i zainteresowań. Stwarzamy dziecku warunki do samodzielnego poznawania siebie. Mobilizujemy do rzetelnej samooceny i rozwijamy poczucie własnej wartości. Kształtujemy postawę odpowiedzialności za własne czyny i decyzje. Wspieramy rodziców w wychowaniu, przekazując uczniom uniwersalne wartości etyczne i moralne. Przybliżamy podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich. Kształtujemy postawy patriotyczne i obywatelskie ucząc szacunku do ojczyzny i jej dziedzictwa kulturowego. Tworzymy szkołę bezpieczną, przyjazną, wolną od agresji, przemocy, wulgaryzmów oraz uzależnień. Diagnozujemy potrzeby rozwojowe dziecka oraz stwarzamy warunki do ich wyeliminowania. Uczymy dzieci tolerancji, wrażliwości, otwartości, asertywności, aktywności w życiu kulturalnym i społecznym. Podejmujemy działania na rzecz ochrony środowiska oraz promujemy zdrowy styl życia poprzez organizowanie wycieczek turystycznych, lekcji w terenie, zajęć sportowych i rekreacyjnych.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent szkoły podstawowej:

- jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- udziela pomocy rówieśnikom,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka;
- jest odpowiedzialny,
- potrafi rozwiązywać konflikty,
- potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach),
- jest asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,
- odróżnia dobro od zła,
- dba o higienę osobistą oraz zdrowy styl życia,
- chętnie rozwija swoje zdolności i zainteresowania, jest kreatywny,
- potrafi korzystać z nowoczesnych technologii informacyjnych,
- zna zagrożenia płynące z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia od cyberprzestrzeni.
- posiada wiedzę i umiejętności dostosowane do swoich możliwości,
- wykazuje postawę patriotyczną i obywatelską,
- jest odpowiednio przygotowany do wypełniania obowiązku szkolnego,
- jest odpowiedzialny za swoje zachowanie,
- jest aktywny, dociekliwy i kreatywny,
- rozróżnia dobre i złe zachowania, w swoim postępowaniu kieruje się normami,
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- charakteryzuje się wrażliwością sumiennością i uporem w dążeniu do wyznaczonego celu,
- potrafi wybrać bezpieczną i zdrową drogę swojego rozwoju,
- okazuje życzliwości i szacunek innym ludziom,

- potrafi działać w grupie,
- umie wyrażać swoje poglądy, dążenia,
- jest przygotowany do wzięcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- niesie bezinteresowną pomoc ludziom potrzebującym.
- zna swoje miejsce w świecie (jestem Polakiem, mieszkam w Polsce, mówię w języku polskim),
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych
- umie okazywać pomoc słabszym, niepełnosprawnym.

III. CELE OGÓLNE

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19;

psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);

społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19);

aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

IV. ZADANIA:

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- pomoc w uzupełnieniu wiedzy – dodatkowe zajęcia wspomagające

- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Szkoła prowadzi wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły systematyczną działalność: wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,

- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły

V. ZADANIA PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego i profilaktycznego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- dba o prawidłową atmosferę pracy w szkole
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- dba o prawidłowe wspierania rodziców w procesie wychowawczym poprzez organizację wywiadówek, spotkań, szkoleń oraz konsultacji specjalistycznych,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- współpracuje z nauczycielami, Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- wspiera nauczycieli w procesie edukacyjno - wychowawczym poprzez organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego oraz umożliwianie korzystania z nowoczesnych narzędzi dydaktycznych i technologii cyfrowych,
- organizuje warsztaty, szkolenia i prelekcje profilaktyczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli nt. zapobiegania różnym formom przemocy i sposobów radzenia sobie z emocjami.
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami;

Nauczyciele:

- współpracują w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, depresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- diagnozują możliwości i potrzeby edukacyjne uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- na bieżąco śledzą i analizują problemy edukacyjno – wychowawcze uczniów,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- uczestniczą w warsztatach i szkoleniach profilaktycznych nt. zapobiegania przemocy i sposobach pomocy uczniom w radzeniu sobie z emocjami.
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii ,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania;

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów ,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z obowiązującymi w szkole dokumentami i procedurami, zwyczajami i tradycjami,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, logopedą szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- są rzecznikami spraw ucznia w kontaktach z innymi osobami,
- śledzą postępy w nauce swoich wychowanków,
- wspierają rodziców w procesie wychowawczym oraz w sytuacjach trudnych życiowo,
- pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji;

Rodzice:

- współdziałają z nauczycielami i wychowawcą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- wspierają dziecko w jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach,
- zasięgają informacji na temat swojego dziecka w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem swoich dzieci z Internetu)
- uczestniczą w warsztatach i szkoleniach profilaktycznych nt. zapobiegania przemocy i sposobach pomocy dzieciom w radzeniu sobie z emocjami.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,

VI. EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczy ma charakter otwarty, poddawany jest ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki na podstawie:

- a) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- b) analizy stanu wychowania w szkole:
- c) wyników ankiety ewaluacyjnej,
- d) wniosków i analiz z pracy zespołów klasowych, zespołów przedmiotowych,
- e) ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym
- f) obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika,
- g) rozmów prowadzonych z uczniami i rodzicami.

Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym

Obszar	Zadania i sposób realizacji w klasach I - III
Zdrowie - edukacja zdrowotna	Działania promujące zdrowie. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Dzień Sportu. Stosowanie

SFERA FIZYCZNA	<p>ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową. Dbłość o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną.</p>
	<p>Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbłości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.</p>
	<p>Propagowanie bezpiecznych zachowań w czasie trwania pandemii. Zapoznanie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej „Bezpieczny powrót do szkół – 10 zasad dla ucznia”. Dostosowanie pracy szkoły do wytycznych MEiN, MZ, GIS. Rozmowy na temat zapobieganiu rozprzestrzeniania się pandemii. Pogadanki i ankiety monitorujące samopoczucie uczniów.</p>
	<p>Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów. Zajęcia logopedyczne. Pomoc w odrabianiu lekcji. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p>
	<p>Zasady prawidłowego odżywiania się. Realizowanie programów: "Szklanka mleka", "Owoce w szkole". Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Rozsądne posiłki i zakupy podczas wycieczek szkolnych, dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia.</p>
	<p>Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Organizowanie konkursów o tematyce zdrowotnej. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Wycieczki szkolne.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo- skutkowego. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin. Propagowanie akcji społecznych, „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”, zbiórki elektrośmieci i makulatury.</p>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>
	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym.</p>

	Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
	<p>Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, andrzejki, mikołajki). Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy.</p>
	<p>Integracja zespołu klasowego. Podejmowanie wspólnych działań na rzecz innych. Organizowanie wycieczek klasowych, obchodów Dnia klasy, akademii, udział w projektach i zabawach integrujących klasę, udział w akcjach charytatywnych. Nagradzanie współpracy a nie współzawodnictwa. Przekazywanie treści promujących przyjaźń, serdeczność, wrażliwość na drugiego człowieka. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.</p>
	<p>Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas organizowanych imprez, zabaw, wycieczek.</p>
	<p>Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu, przeciwdziałanie subkulturom i sektom młodzieżowym oraz niebezpiecznym grupom i organizacjom młodzieżowym, bezpieczeństwo w środowisku lokalnym, kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Organizacja warsztatów profilaktycznych.</p>
	<p>Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Dyżury nauczycieli podczas przerw i dożywiania. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów w zeszytach uwag.</p>
	<p>Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbłość o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności</p>

	za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA AKSJOLOGICZNA	Współpraca z rodzicami. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, dni otwarte, wycieczki. Zapoznanie rodziców z głównymi dokumentami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Pedagogizacja rodziców. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Wspieranie rodziców w sytuacji zdalnego nauczania poprzez wykorzystywanie nowoczesnych technologii cyfrowych.
	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.
	Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. I-III (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie. Wystawa książek o tematyce patriotycznej w bibliotece szkolnej.
	Wychowanie do wartości: <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej. - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem- udział w Gminnych Obchodach Rocznicy Mordu Jeńców Wojennych w Dąbrowie, opieka nad miejscami pamięci narodowej, gazetki ściennie poświęcone wydarzeniom historycznym i bohaterom naszego regionu. - Kształtowanie polskich tradycji i obyczajów – organizacja Gminnego Konkursu Regionalnego „Zwyczaje i obrzędy ziemi ciepielowskiej dawniej i dziś”. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. - Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Organizowanie lekcji muzealnych, wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej – udział w Gminnym Konkursie Języka Angielskiego „Pokaż język”. Organizacja apeli okolicznościowych.

	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>
	<p>Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p>
	<p>Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne czytanie i słuchanie. Udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę. Systematyczne wzbogacanie księgozbioru biblioteki szkolnej.</p>
	<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) SFERA PSYCHICZNA</p>	<p>Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo - Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszania. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.</p>
	<p>Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami poprzez wykorzystanie bajek terapeutycznych i literatury dla dzieci. Odczytywanie fragmentów książek, omawianie sytuacji bohaterów. Zachęcanie do sięgania po odpowiednią literaturę.</p>
	<p>Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, logopedyczne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.</p>

	<p>Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole. Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych uczniów, znajomość regulaminów klasopracowni, boiska szkolnego, placu zabaw, biblioteki, świetlicy. Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć szkolnych, wycieczek, wyjść poza teren szkoły, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. Dyżury nauczycielskie, spotkania z Policją i Strażą Pożarną</p>
	<p>Bezpieczeństwo poza szkołą. Bezpieczne spędzanie ferii zimowych oraz wakacji - pogadanki, rozmowy na lekcjach wychowawczych, apele szkolne.</p>
	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.</p>
	<p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Znajomość regulaminu wycieczek. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbny alarm przeciwpożarowy.</p>
	<p>Wspieranie rozwoju dziecka młodszego w szkole. Zapewnienie stałej opieki nauczyciela prowadzącego. Wsparcie logopedy szkolnego. Objęcie dzieci opieką świetlicy szkolnej. Pedagogizacja rodziców pod kątem kształtowania dojrzałości emocjonalnej dzieci.</p>
	<p>Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych i specjalistycznych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wspieranie uczniów zdolnych w procesie edukacyjnym, przygotowywanie ich do konkursów wewnętrznych i zewnętrznych, prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zdolności.</p>
	<p>Wspieranie uczniów po okresie zdalnego nauczania i izolacji. Organizowanie wycieczek i uroczystości integrujących zespół klasowy, podejmowanie wspólnych inicjatyw, organizowanie pomocy dla uczniów z problemami edukacyjnymi i emocjonalnymi, umieszczenie tablic informacyjnych z telefonami zaufania oraz informacjami na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p>
	<p>Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Udział w akcjach i programach profilaktycznych poruszających problemy cyberprzemocy.</p>

	<p>Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnej.</p>
	<p>Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach. Pogadanki, spotkanie z psychologiem i policjantem.</p>
	<p>Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów lub e - papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Nigdy nie sięgaj sam po leki. Czy zawsze mogę spróbować tego, czym poczęstuje mnie kolega, koleżanka lub osoba obca?</p>
	<p>Działalność opiekuńcza szkoły. Realizacja przez szkołę zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach PPP. Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi GOPS. Integracja zespołów klasowych. Motywowanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Korygowanie wad postawy, wymowy. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych oraz wyrównawczych. Dostosowanie ławek do wzrostu dzieci.</p>

Obszar	Zadania i sposób realizacji w szkole zadania w klasach IV - VIII
Zdrowie - edukacja zdrowotna SFERA FIZYCZNA	<p>Działania promujące zdrowie. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Organizowanie imprez sportowych, gier i zabaw ruchowych. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchową (piesze wycieczki i rajdy rowerowe). Dbalność o higienę pracy oraz higienę osobistą poprzez współpracę z pielęgniarką szkolną. Udział w przedsięwzięciu „Akcja menstruacja”, której celem jest walka z ubóstwem menstruacyjnym oraz zapewnienie dostępu do darmowych środków higienicznych w szkołach.</p>
	<p>Propagowanie zdrowego trybu życia. Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą. Zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej</p>

	<p>i aktywności fizycznej. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Dostosowanie sprzętu szkolnego do wzrostu oraz indywidualnych potrzeb ucznia. Fluoryzacja i zachęcanie do dbania o higienę jamy ustnej. Zwracanie uwagi na ubiór odpowiedni do pogody. Zwracanie uwagi na właściwą postawę ciała.</p> <p>Propagowanie bezpiecznych zachowań w czasie trwania pandemii. Zapoznanie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej „Bezpieczny powrót do szkół – 10 zasad dla ucznia”. Dostosowanie pracy szkoły do wytycznych Sanepidu. Pogadanki i ankiety monitorujące samopoczucie uczniów.</p> <p>Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, logopedycznych. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p> <p>Zasady prawidłowego odżywiania się. Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Zdrowe posiłki i rozsądne zakupy podczas wycieczek szkolnych. Dokonywanie świadomych wyborów żywieniowych z korzyścią dla zdrowia. Przestrzeganie przed stosowaniem diet odchudzających.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych SFERA SPOŁECZNA</p>	<p>Poznanie praw i obowiązków ucznia. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Zachęcanie uczniów do pomocy koleżeńskiej udzielanej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii,</p>

	<p>umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>
	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>
	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych (np. Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet). Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych: „Góra grosza”.</p>
	<p>Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Okazywanie szacunku rodzicom i osobom starszym. Organizowanie uroczystości klasowych. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych.</p>
	<p>Integracja zespołu klasowego. Podejmowanie wspólnych działań na rzecz innych. Organizowanie wycieczek klasowych, obchodów Dnia klasy, akademii, udział w projektach i zabawach integrujących klasę, udział w akcjach charytatywnych. Nagradzanie współpracy a nie współzawodnictwa. Przekazywanie treści promujących przyjaźń, serdeczność, wrażliwość na drugiego człowieka. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.</p>
	<p>Kultura na co dzień – uczymy porozumiewać się ze sobą. Kształtowanie pozytywnych relacji w klasie. Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Integracja uczniów i rodziców podczas</p>

	<p>organizowanych imprez, zabaw, wycieczek. Nagradzanie uczniów o wysokiej kulturze osobistej, wyróżnianie ich poprzez wybór do pełnienia funkcji reprezentacyjnych.</p>
	<p>Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji – rejestr zachowań agresywnych. Objęcie pomocą socjoterapeutyczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.</p> <p>Wsparcie pedagoga specjalnego i psychologa.</p> <p>Zmiana „Regulaminu oceniania zachowania w kl. IV-VIII”.</p> <p>Uszczegółowienie zapisów oceniania w zakresie zachowań dotyczących bezpieczeństwa, kultury osobistej, agresji słownej i fizycznej, korzystania z telefonów komórkowych oraz cyberprzemocy.</p> <p>Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu, przeciwdziałanie subkulturom i sektom młodzieżowym oraz niebezpiecznym grupom i organizacjom młodzieżowym, bezpieczeństwo w środowisku lokalnym, kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Organizacja warsztatów profilaktycznych.</p>
	<p>Wzmacnianie odpowiedzialności za mienie własne i społeczne.</p> <p>Dyżury nauczycieli podczas przerw i dożywiania. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych. Monitorowanie wpisów w zeszytach uwag.</p>
	<p>Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (Samorząd Uczniowski, drużyna harcerska, drużyny sportowe, cheerleaderki.). Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbalność o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych.</p>
	<p>Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego. Udzielanie pomocy</p>

	<p>uczniom w osiągnięciu umiejętności podejmowania decyzji o wyborze zawodu i kierunku dalszego kształcenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny, - Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona), - Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu, - Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, - Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy, - Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy, - Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań, - Gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej (o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół) w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych. <p>Współpraca z rodzicami. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Czynna współpraca nauczycieli z rodzicami. Zebrania z rodzicami, wycieczki. Pedagogizacja rodziców. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Wspólne organizowanie imprez. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Współpraca z Radą Rodziców i klasowymi oddziałami rady rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Wspieranie rodziców w sytuacji zdalnego nauczania poprzez wykorzystanie w procesie edukacji nowoczesnych technologii.</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań SFERA AKSJOLOGICZNA</p>	<p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej. - Kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem- udział w Gminnych Obchodach Rocznicy Mordu Jeńców Wojennych w Dąbrowie, opieka nad miejscami pamięci narodowej, gazetki ściennie poświęcone wydarzeniom historycznym i bohaterom naszego regionu. - Kształtowanie polskich tradycji i obyczajów – organizacja Gminnego Konkursu Regionalnego „Zwyczaje i obrzędy ziemi ciepielowskiej dawniej i dziś”. Tworzenie gazetek okolicznościowych. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. - Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Organizowanie lekcji muzealnych, wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi (artystami i twórcami

	<p>regionalnymi), przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej – udział w Gminnym Konkursie Języka Angielskiego „Pokaż język”. Organizacja apeli okolicznościowych, i Powiatowym Konkursie Piosenki Obcojęzycznej”.</p>
	<p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p>
	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>
	<p>Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów. Tworzenie przez uczniów prezentacji multimedialnych o tematyce historycznej kl. IV-VIII. Prowadzenie zajęć wychowawczych o tematyce patriotycznej kl. IV-VIII (symbole narodowe, patriotyzm, godło i hymn narodowy, czym jest niepodległość, honor, uczciwość, Polak, prawa i obowiązki obywatelskie. Organizacja środowiskowych uroczystości patriotycznych.</p>
	<p>Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p>
	<p>Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych. Spotkania z twórcami literatury dziecięcej. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę. Udział w akcji „Narodowe czytanie”. Systematyczne wzbogacanie księgozbioru biblioteki szkolnej.</p>
	<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości. Podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p>

	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>SFERA PSYCHICZNA</p>	<p>Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Regulaminem Oceniania, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszania. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania.</p> <p>Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna w celu przeciwdziałania narkomanii. Poprzez programy profilaktyczne oraz pogadanki z wychowawcami, organizowanie spotkań z psychologiem, policją należy informować uczniów o konsekwencjach sięgania po alkohol, papierosy i środki odurzające. Należy również położyć nacisk na uświadamianie rodziców i uczniów odnośnie szkodliwości napoi energetycznych, papierosów. Cały czas należy kształcić wśród uczniów umiejętność asertywności oraz umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji oraz odpowiedzialności za ich skutki. Należy edukować nauczycieli i rodziców pod kątem rozpoznawania nowych sposobów odurzania się i używanych w tym celu przedmiotów popularnych wśród nastolatków, która pomoże zwiększyć ich czujność.</p> <p>Realizowanie akcji o charakterze profilaktycznym (spotkania ze specjalistami, apele, udział w przedstawieniach profilaktycznych) – dostarczenie wiedzy o uzależnieniach od psychoaktywnych substancji chemicznych takich jak: alkohol, narkotyki, tytoń, leki psychotropowe, dopalacze, napoje energetyczne. Uświadomienie ryzyka, jakie ponosi młody człowiek sięgając po używki. Przygotowanie młodzieży do świadomego wyboru w sprawach dotyczących środków uzależniających. Pokazanie uzależnienia jako problemu rodziny. Pokazanie skutecznych sposobów odmawiania picia alkoholu w trudnych sytuacjach.</p> <p>Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie.</p>

	<p>Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży. Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne). Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań oraz organizacjach działających na terenie szkoły.</p>
	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez kontrolowanie monitoringu. Analiza monitoringu. Rozmowy z uczniami i rodzicami.</p>
	<p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły. Znajomość „ciągów komunikacyjnych” i dróg ewakuacji na terenie szkoły. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych. Próbnny alarm przeciwpożarowy.</p>
	<p>Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów, socjoterapeutycznych, logopedycznych i gimnastyki korekcyjnej – dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi GOPS. Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjnych oraz zajęciach wyrównawczych. Praca z uczniami zdolnymi, mająca na celu wykorzystywanie ich potencjału intelektualnego. Przygotowywanie uczniów do różnego rodzaju konkursów wewnątrzszkolny i zewnętrznych oraz olimpiad.</p>
	<p>Wspieranie uczniów po okresie zdalnego nauczania i izolacji. Organizowanie wycieczek i uroczystości integrujących zespół klasowy, podejmowanie wspólnych inicjatyw, organizowanie pomocy dla uczniów z problemami edukacyjnymi i emocjonalnymi, umieszczenie tablic informacyjnych z telefonami zaufania oraz informacjami na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p>
	<p>Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa autorskiego i prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów. Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu. Szkolenie dla rodziców dotyczące zagrożeń i przepisów prawnych związanych z cyberprzemocą.</p>

	<p>Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży. Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnej. Przygotowywanie przez uczniów prezentacji multimedialnych.</p>
	<p>Jestem ostrożny w kontaktach z nieznanymi. Kształtowanie umiejętności zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi. Nauka mówienia „nie” w określonych sytuacjach. Kształtowanie umiejętności zachowania się w niebezpiecznych sytuacjach.</p>
	<p>Udzielanie pierwszej pomocy. Zabezpieczenie ucznia przed nieszczęśliwymi wypadkami – realizacja treści związanych z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach zajęć lekcyjnych. Pogadanka, prezentacja, ćwiczenia praktyczne.</p>
	<p>Znajomość prawa. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Spotkania z przedstawicielami Policji i Sądu.</p>
	<p>Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, napoje energetyczne). Nigdy nie sięgaj sam po leki. Czy zawsze mogę spróbować tego, czym poczęstuje mnie kolega, koleżanka lub osoba obca? Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>